

nen). Danmark har ikke undertegnet 1961-konventionen. Samtidigt havde Haagerkonferencen på flere områder forbedret beskyttelsen af børn ved bl.a. udarbejdelsen af konventionen af 25. oktober 1980 om de civilretlige virkninger af internationale børnebortførelser og konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner.

Konventionen skal således ses som et supplement til gældende nationale og internationale regler om beskyttelse af børn, bl.a. reglerne i Børnekonventionen og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Med det formål at beskytte barnet indeholder konventionen regler om, hvilken stats myndigheder der har kompetence til at træffe foranstaltninger for at beskytte barnet eller dets formue (international kompetence), og hvilken stats lovgivning de pågældende myndigheder skal anvende (lovvalg). Konventionen fastlægger endvidere, hvilken stats lov der er afgørende for forældreansvar (forældremyndighed), der følger af loven, ligesom den sikrer, at dette forældreansvar består, hvis barnet flytter til en anden stat. Endelig sikrer konventionen anerkendelse og fuldbyrdelse af beskyttelsesforanstaltninger i alle kontraherende stater. Til gennemførelse af dette pålægger konventionen staterne at etablere et generelt og konkret samarbejde mellem myndighederne i de kontraherende stater for at sikre beskyttelse af det enkelte barn.

I de andre nordiske lande arbejdes der ligesom i Danmark med gennemførelse af konventionen. På nuværende tidspunkt arbejdes der i Norge med en vurdering af konventionen med henblik på ratifikation. Sverige har i lighed med Danmark nedsat et udvalg, der skal fremkomme med forslag til gennemførelsen af konventionen. Det svenske udvalg afgav i december 2005 betænkning samt forslag til lov om gennemførelse af konventionen i Sverige ved inkorporering. I Finland har en arbejdsgruppe i august 2005 ligeledes afgivet en betænkning, der indeholder forslag til lovudkast om gennemførelse af konventionen i Finland ved inkorporering.

Lovforslaget indeholder bestemmelser om gennemførelse af konventionen. Herudover foreslås en række bestemmelser af proceduremæssig karakter, der er nødvendige for gennemførelsen, ligesom det foreslås, at henholdsvis ministeren for familie- og forbrugeranliggender, justitsministeren og socialministeren kan fastsætte regler om behandling af sager, der er omfattet af konventionen. Desuden foreslås det, at retsplejelovens regler om international kompetence i sager om forældremyndighed ændres, således at de stemmer overens med udgangspunktet i konventionen. Endelig

foreslås en række konsekvensændringer af de gældende regler om international og stedlig kompetence for domstolene og statsforvaltningerne i sager om separation, skilsmisse og forældremyndighed i lyset af kommunalreformen.

2. Gennemførelsesmetode

2.1. Udvalgets anbefalinger

Haag 96-udvalget har i betænkningen anbefalet, at konventionen gennemføres ved inkorporering, jf. betænkningens afsnit 4.2.2. Herved sikres, at konventionen gennemføres korrekt, og at der sker en ensartet fortolkning og anvendelse af konventionen i de enkelte konventionsstater. Ved inkorporering bliver konventionens bestemmelser en bestanddel af dansk ret på samme måde som lovgivning vedtaget af Folketinget, og bestemmelserne vil være direkte anvendelige ved behandling af sager, der er omfattet af konventionen. Selv om konventionen har et bredt anvendelsesområde, der berører mange dele af dansk ret, vil brugerne af konventionen hovedsageligt være fagpersoner (jurister i statsadministrationen, ved domstole og statsamter, sagsbehandlere i kommunerne, advokater m.v.), der må forventes at have den fornødne faglige ekspertise til at anvende konventionen direkte.

2.2. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenders overvejelser

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender kan tilslutte sig de synspunkter, som udvalget har fremsat i betænkningen, og lovforslagets § 1 bygger på det udkast, som udvalget har udarbejdet. Ministeriet finder det hensigtsmæssigt, at konventionen gennemføres på en ensartet måde i Sverige, Finland og Danmark for at opretholde det nordiske samarbejde om ligeartede løsninger.

3. Konventionens betydning for og gennemførelse i dansk ret

Ved inkorporering bliver konventionens bestemmelser en del af dansk ret. Konventionens bestemmelser bliver således umiddelbar anvendelige og kan påberåbes på lige fod med lovgivning vedtaget af Folketinget. I det følgende redegøres for hovedindholdet af konventionens bestemmelser sammenholdt med gældende dansk ret.

3.1. Anvendelsesområdet

Konventionen finder anvendelse i sager om beskyttelse af børn under 18 år, der har tilknytning til flere stater, jf. artikel 2. Konventionens artikel 3 indeholder en ikke udtømmende fortegnelse over de sagstyper,